

Yeni görüntüler geldi! Rus ordusu bir adım daha yaklaştı
#ABD

Ukrayna - Rusya savaşında son durum: Rusya'dan yaptırım... misilleme
#Ukrayna

Erdoğan duyuru tarifelerinde y
#Cumhurbaşkanı

HABERLER > GÜNDEM HABERLERİ

Seçmenin oy tercihini ne etkileyecek?

#Seçmen

#Referandum2017

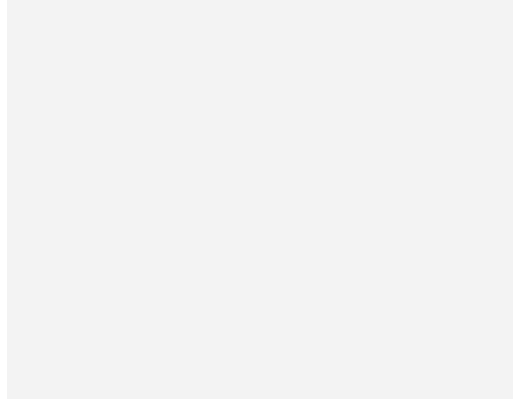
#OY

Nisan 12, 2017 18:26

A
ar
ki
is

Haberin Devamı ▾

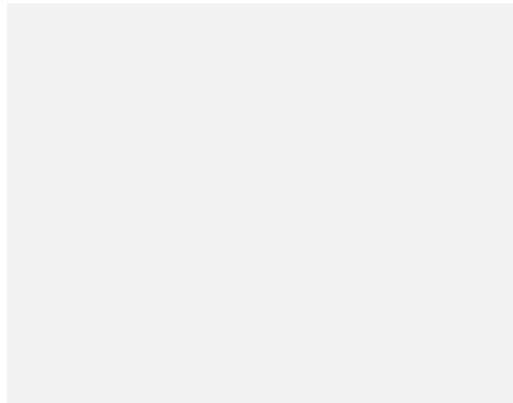
Türkiye 16 Nisan'da 15 Temmuz darbe girişimi, üst üste saldırılar ve anayasa değişikliği paketine ilişkin uzun tartışmaların gölgesinde sandık başına gidecek. 'Evet' kampanyasının başını çeken AK Parti'ye düzenli olarak araştırma yapan GENAR ve Varyans araştırma şirketlerinin yöneticileri BBC Türkçe'den Öykü Altuntaş'a konuştu. Varyans'ın Genel Müdürü Recep Sazkaya, 'istikrar' kaygısının hem 'Evet' hem 'Hayır' cephesinde öne çıktığını söylüyor. Sazkaya "Herkesin kredi kartlarından otomobil, ev okul taksitlerine kadar zorunlulukları var. Bunların kesintiye uğramadan sürdürülmesi gerekiyor" diyor.

'PSİKOLOJİK AİDİYET, HEMŞERİLİK, İSTİKRAR, SEVGİ NEFRET'

Peki seçmenin [Oy](#) tercihini etkileyecek başlıklar neler olacak?

Araştırmacılara göre, seçmenin asıl kaygısı 17 Nisan'da uyanacakları tablo. [Seçmen](#) tercihini etkileyecek üç temel konu ise, siyasi istikrar, güvenlik kaygıları ve ekonominin durumu. Varyans Araştırma Genel Müdürü Recep Sazkaya, AK Parti içindeki çeşitli siyasi anlayışların bir kompozisyonu olarak "sağ, muhafazakar, Anadolu'ya yaslanan ve tarihsel değerlere sempatiyle bakan, akademisyenler, gazeteciler, elit kesim" diye tanımladığı kesimin "Türkiye parlamenter sistemle sorunları istediği gibi çözemedi" düşüncesinde olduğunu söylüyor.

Haberin Devamı ▾

Sazkaya'ya göre 'Evet' oyu kullanacak daha orta düzey seçmenin anayasa değişikliği

Sözlerine göre, "Evet" oya kullananlar daha orta düzey seçmenin anayasa değişikliği paketinden beklentisi ise, "Daha iyi daha güçlü, rekabet edebilir, dünyada yerini sağlamlaştırmış ve hızlı karar alabilir bir Türkiye."

"Psikolojik aidiyet, hemşerilik ve duygudaşlıklar, istikrarın bozulmaması isteği, sevgi, nefret, lidere yakınlık" gibi faktörlerin de oy eğilimlerini etkileyeceği görüşünü dile getiriyor.

MUHAFAZAKAR KESİM ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE NE DİYOR?

Seçmenin aklındaki üç başlık

GENAR Başkanı İhsan Aktaş'a göre ise, seçmenin aklındaki üç başlık sırayla şu şekilde:

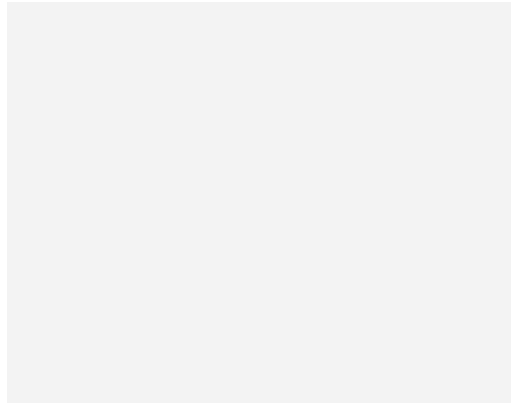
Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği;

Siyasi partilerin kendi görüş ve tutumları;

Anayasa değişikliğinin içeriği.

Aktaş'a göre, 1970'lerde daha ideolojik olduğu görülen seçmen tabakası giderek günlük yaşantı kaygısıyla daha 'rasyonel' bir yapıya büründü: "Daha sağduyulu, ekonomiyle ilgili ve kendisinin, çocuklarının geleceğini düşünen 7-8 puanlık bir seçmen tabakası var. Referandum oylamasının ertesi günü Türkiye'de durumu ne olur? Evet mi hayır mı istikrar getirecek, yoksa bir kargaşa olur mu...? Son hafta milletin bu anlamda bu şekilde daha rasyonel bir hesap yapacağını düşünüyorum."

Haberin Devamı ▾

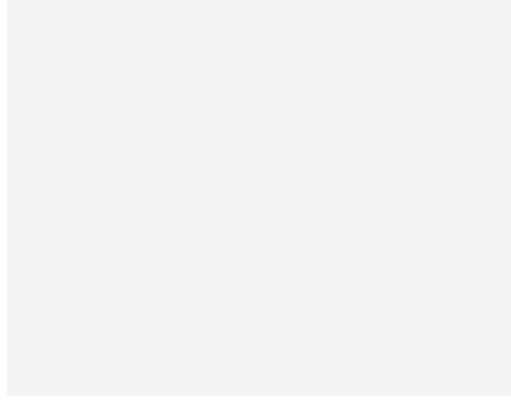
'EKONOMİK SEÇMEN'

"Gelişmiş bir ekonomi" algısının seçmen davranışını etkileyen dikkate değer kriterlerden olduğunu dile getiren Aktaş sözlerini şöyle sürdürüyor: "Ekonomik seçmen dediğimiz bu yeni sınıf, ideolojisinin ötesinde, borsa düştü mü çıktı mı, döviz hareketleri, yabancı yatırımlar, ihracat hareketleriyle ilgileniyor."

Ihsan Aktaş ayrıca, seçmenin derdinin vaatlerin eyleme geçtiğini hemen, 17 Nisan gününden itibaren görmek olduğunu ifade ediyor. Aktaş, muhalefete ilişkin beklentilerin karşılık görmesinin, iktidardan farklı olarak uzun vadede olacağı görüşüne dikkat çekiyor. Bu kesimin, 'Evet' oylarını da artıracığı görüşünde.

AK PARTİ SEÇMENİ NELERİ ELEŞTİRİYOR?

Haberin Devamı ▾

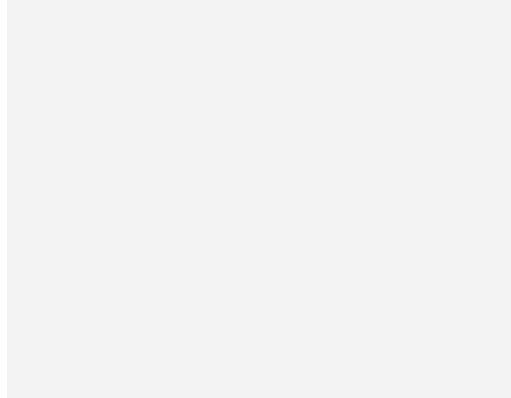

Araştırmacılara göre 'Evet' kampanyasının bir başka avantajı da, 'hayır' kampanyasının çok parçalı yapısı. 'Hayır' kampanyasının seçmen nezdinde etkili olan söyleminde ise öne çıkan konular, "tek başılığın" kurumsallaşacağı uyarısı ve MHP lideri Devlet Bahçeli'ye olan "güvensizlik."

Peki AK Parti seçmeninin eleştirileri neler?

Varyans Araştırma'dan Sazkaya'ya göre, AK Parti seçmeni içinde "Türk Milleti'nin kalbi Meclis'tir" inancına sahip bir kitle var. Bu kesim, "istişare geleneğine" önem veriyor. Beklentilerini de "Keşke parlamenter sistemin olduğu daha iyi bir yol bulunsa" diye ifade ediyorlar. Daha küçük partilerde ise "Meclis'in itibarı düşer mi?" diye soruluyor.

Haberin Devamı ▾

Ekonomik sorunlar, geçim sıkıntısı, iç ve dış politik sorunlara tepkiler de 'Hayır' oylarının bir

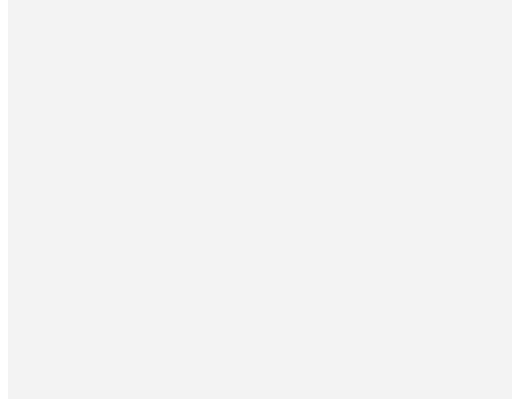
parçası, Sazkaya'ya göre.

HAYIR ÇIKARSA 'AK PARTİ ZAYIFLAR' KORKUSU

Dikkat çekilen bir başka etken de "korkular". Sazkaya'ya göre, çoğunluğunu AKP'lilerin oluşturduğu ve bir bölümü 'Hayır' oyu vermeyi düşünen bir kesim, "AK Parti'nin içindeki olası bir çözülme ya da zayıflamanın doğurabileceği siyasi iktidarsızlıkla baş edilemeyeceği" kaygısında.

AK Parti liderlerinin de söylemlerinde geniş yer bulan "Evet geçmezse 90'lı yıllardaki gibi çok partili, parçalı bir siyasi yol haritası olur" görüşü de karşılık buluyor. Peki 15 Temmuz darbe girişimi, saldırılar, Türkiye'nin güneydoğu illerindeki güvenlik operasyonlar ve Suriye politikalarındaki değişiklik seçmen davranışını nasıl etkiledi? İhsan Aktaş, "Terörün bitirilmesi için 'Evet' diyen kitle var ama ekonominin biraz bozuk olduğunu düşünüp 'Hayır' diyen kitle de var" diyor: "GENAR'ın araştırmalarına göre FETÖ'yle mücadelede yüzde 80-90'lık bir kamuoyu desteği var, yüzde 75-80'lik bir kesim DEAŞ ve PKK ile mücadeleyi destekliyor. Ancak referandum anketlerinde bu oranlar daha düşük seyrediyor."

Haberin Devamı ∨

Peki seçmen anayasa değişikliği paketindeki maddelerle güvenlik endişeleri arasında nasıl bir bağlantı kuruyor? Aktaş'a göre seçmen doğrudan paketteki maddelere atıf yapmasa bile şu savı dile getiriyor: "Erdoğan'ın başında olduğu, yürütmenin rahat çalıştığı, bürokrasinin ayak bağı olmadığı bir hükümet, problemleri daha rahat çözer, terör de rahat çözülür."

FETÖ İLE MÜCADELEDE ERDOĞAN'A GÜVEN

Araştırmacılara göre, darbe girişimi sonrası FETÖ olarak nitelendirilen Fethullah Gülen hareketiyle mücadelede Erdoğan'a güven güçlü. Sazkaya, "FETÖ ile mücadeleyi Erdoğan'dan başka kimse bu kadar başarıyla götüremez" görüşünün seçmenleri "'Evet' oyuna yönlendirdiğini açıklıyor.

Sazkaya AK Parti'yi referandumda zorlayan noktayı ise şöyle tanımlıyor: "Seçmen yakın vadedeki gelişmelere bakıyor. Halbuki AKP ve MHP, 'koalisyon ihtimali gibi istikrarsızlıklar olabilir, AKP güç kaybedebilir' gibi gerekçeleri sıralıyor. Seçmen bunun ne zaman olacağını bilemiyor ve bu riskleri

tam olarak hissetmiyor. "İstikrarın referandumun geçmeyeceği durumda sağlanacağına inanç güçlü olsaydı, 'hayır' cephesinin eli daha güçlü olurdu."

'İŞTEN ATILMALARIN HAKLILIĞINA İLİŞKİN SORULAR VAR'

Darbe girişimi sonrası OHAL ilanı ile hazırlanan kanun hükmünde kararname (KHK) çerçevesinde yapılan uygulamalarla ilgili [Cumhurbaşkanı Erdoğan](#), "At izinin it izine karıştığını" söylemişti. Sazkaya, KHK'lar sonucu Fethullah Gülen'le bağlantısı olduğu düşünülen binlerce kişiye yönelik işten atılmalar ve görevden almaların, mağduriyetler ve eleştiriler getirdiğini belirtiyor. Ancak bu kesimin oy gücünün daha sınırlı olduğunu da belirtiyor. Türkiye'nin Avrupa ile yaşadığı diplomatik krizler ve Orta Doğu ile ilişkilerdeki 'istikrarsızlığa' getirilen eleştirilere değinen Sazkaya sözlerine şöyle devam ediyor:

"Seçimde 'Çoğu noktada haklı olmasına rağmen Türkiye'nin her taraftan sorunlarla karşı karşıya kaldığı bir ortam yaşıyoruz. Bu kadarına gerek yok. Bunda bizim de hatalarımız var mı?' şeklinde argümanlar var."

Seçmenin ne kadarının 'istikrarsızlık' kaygısının faturasını AK Parti'ye kesmek istediği sorusu, 16 Nisan'ın kaderini belirleyecek gibi görünüyor.

#Seçmen

#Referandum2017

#OY

BAKMADAN GEÇME!

Son dakika... Ukrayna savaşı nasıl sona erecek? İşte...

#RUSYA

Aralarında 8000 kilometre var ama korkuları aynı... Ya...

#TAYVAN

Batı Ukrayna'ya ihanet mi etti? 28 yıl önce atılan imza..

#BUDAPEŞTE MEMORANDUMU

